

NEDERLANDSE OPPOSITIE UNIE

De eind 1955 opgerichte **Nederlandse Oppositie Unie** (NOU) bundelde leden van verschillende uiterst conservatieve en extreem-rechtse bewegingen en partijen.

Het initiatief tot oprichting was uitgegaan van P.J. Gaillard en Paul van Tienen. Beiden waren actief in de Nationaal Europese Sociale Beweging (NESB), een in juni 1953 opgerichte partij waarin oud-NSB'ers streden voor herleving van de oude nazistische idealen. Wegens opruiende activiteiten kreeg de NESB in februari 1954 een verbod opgelegd. Gaillard richtte kort na het verbod de Nederlandse Conservatieve Partij (NCP) op, die op minder expliciete wijze extreem-rechtse opvattingen propageerde

De NCP verkreeg enige bekendheid vanwege een slecht voorbereide en volledig mislukte poging om de beruchte kolonel (en NCP-lid) R.P.P. Westerling met een motorboot naar de Molukken te brengen om daar een guerrilla tegen het Indonesische leger te leiden. Dit fiasco betekende feitelijk het einde van de partij. Gaillard besloot vervolgens om samen met Van Tienen een nieuwe beweging te stichten, die een verzamelbekken moest zijn voor allerlei extreem-rechtse en uiterst conservatieve partijen en groeperingen om zo gestalte te geven aan een 'volksbeweging', die de natie 'nieuwe levenskracht moest schenken'. Op 23 december 1955 vond een bijeenkomst in Den Haag plaats waarbij een allegaartje uit het uiterst-rechtse spectrum aanwezig was. Behalve (voormalige) leden van conservatieve partijtjes als de **Katholieke Nationale Partij**, de **Middenstandspartij**, het Jong Conservatief Verbond (opvolger van de **Onafhankelijke Nationale Groep**) en de **Partij voor Recht, Vrijheid en Welvaart** waren ook personen uit belangenorganisaties voor oud-strijders (onder andere het Veteranen Legioen Nederland), Indische Nederlanders en boeren (de Vrije Boeren) uitgenodigd.

De naam van het federatieve samenwerkingsverband, dat vervolgens werd opgericht, luidde Nationaal Oppositie Centrum en stond onder leiding van J.H.N. Wilken. Niet lang daarna werd Wilken opgevolgd door Gaillard als voorzitter, terwijl de naam veranderd werd in Nationale Oppositie Unie. Daar deze naam op bezwaar van de Kiesraad stuitte, nam de coalitie als Nederlandse Oppositie Unie deel aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer in juni 1956. Zij deed dit met een programma dat grotendeels was gebaseerd op het beginselprogramma van de Nederlandse Conservatieve Partij. Meest prominente punten waren hierin de vermindering van de belastingdruk door bezuiniging op de overheidsuitgaven, het recht op schadeloosstelling voor Indische Nederlanders en uitbetaling van pensioenen aan allen, die daarop rechten konden doen gelden. Van Tienen vatte deze laatste eis in zijn *Sociaal Weekblad* op als een erkenning van de rechten van de van collaboratie met de Duitse bezettingsmacht beschuldigde Nederlanders. Zijn blad wierp zich op als spreekbuis van de 'nationale oppositie'. Dit tot onvrede van een deel van de NOU-leden, die iedere associatie van hun partij met de collaboratie wenste te voorkomen.

De spanning tussen beide groepen nam toe nadat de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen de aan de NOU verleende radiozendtijd had ingetrokken omdat de partij J. Beckering Vinckers, een uit het kiesrecht ontzette oud-politieke delinquent, op de kandidatenlijst had geplaatst. Het bestuur van de NOU besloot nu verder afstand te houden tot Van Tienen, die daarop in zijn *Sociaal Weekblad* een campagne voor de verkiezing van Beckering Vinckers begon.

De verkiezingen voor de Tweede Kamer op 13 juni 1956 verliepen zeer teleurstellend voor de NOU. De partij behaalde slechts 19.503 stemmen (0.34%). Alleen in de kieskring Den Haag wist de NOU nog redelijk wat stemmen te vergaren. Beckering Vinckers verkreeg door de campagne van Van Tienen redelijk veel voorkeurstemmen.

De gelegenheidscoalitie viel na het bedroevende verkiezingsresultaat weer uiteen. Een aantal leden van de NOU, waaronder H. Koekoek en G.W. Voortman, richtten in 1958 de vooral in de jaren zestig succesvolle **Boerenpartij** op. De meeste andere leden verspreidden zich na 1956 echter over allerlei clubjes en partijtjes, die met minder succes op de uiterste rechtervleugel van het politieke spectrum opereerden. Van Tienen richtte zijn aandacht na 1956 voornamelijk op publicitaire activiteiten.